

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหากฎหมายในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภครในประเทศไทย ศึกษากรณี : ความล่าช้าในกระบวนการยื่นฎีกาคดีผู้บริโภค
คำสำคัญ	การยื่นฎีกาคดีผู้บริโภค, การยื่นคำร้องขออนุญาตยื่นฎีกาคดีผู้บริโภค
นักศึกษา	ชินวัฒน์ วุฒินากุล
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ศาสตราจารย์(พิเศษ) ดร. วิสูตร ตูยานนท์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2558

บทคัดย่อ

ปัจจุบันอัตราการบริโภคสินค้าได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วตามพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศทำให้อัตราการอุปโภค บริโภคสินค้าเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เป็นเหตุให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องเร่งพัฒนากระบวนการและอัตราการผลิตให้ทันต่อความต้องการของผู้บริโภค กระบวนการผลิต การจัดจำหน่ายจึงมีกระบวนการที่ซับซ้อน อีกทั้งผลผลิตอาจไม่ได้มาตรฐานทั้งด้านคุณภาพและความปลอดภัย อันมีสาเหตุหลักมาจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจมุ่งจะแสวงหาผลกำไรที่มากขึ้น ในขณะที่ผู้บริโภคยังคงขาดซึ่งความรู้และอำนาจในการต่อรองกับผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวเป็นอย่างมาก

แม้ว่าตามกฎหมายเอกชนจะถือว่าฐานะระหว่างคู่สัญญาที่เป็นเอกชนด้วยกันจะมีฐานะเท่าเทียมกัน แต่ในมุมมองของโลกทางธุรกิจกลับมิได้เป็นเช่นนั้น เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจย่อมมีความรู้ ทักษะ และความชำนาญในการผลิตมากกว่าผู้บริโภค อีกทั้งยังมีอำนาจต่อรอง อำนาจทางเศรษฐกิจที่สูงกว่า ดังนั้นเมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นในทางแพ่ง ผู้ประกอบธุรกิจจึงเป็นฝ่ายที่ได้เปรียบอยู่เสมอ จึงมีความจำเป็นต้องมีการบัญญัติบทกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองผู้บริโภคและกระบวนการพิจารณาคดีที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการคุ้มครองผู้บริโภคที่มุ่งเน้นความสะดวก รวดเร็ว และประหยัดขึ้น กล่าวคือพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551 อย่างไรก็ตาม ในบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551 กลับมีบทบัญญัติที่ก่อให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินกระบวนการยื่นฎีกาในคดีผู้บริโภค อันมีสาเหตุสำคัญ 4 ประการ ดังนี้คือ ปัญหาจากกรณีที่มีได้มีการจัดตั้งแผนกหรือศาลชำนาญพิเศษด้านคดีผู้บริโภคในศาลชั้นต้นทำให้ผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่เกิดความสับสนในการปรับใช้ตัวบทกฎหมายเป็นเหตุให้ศาลฎีกาย้อนสำนวนมาให้ศาลชั้นต้นดำเนินการแก้ไขบ่อยครั้งและใช้เวลานาน ส่วนปัญหาต่อมาคือกรณีที่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 51 กำหนดให้มีการขออนุญาตยื่นฎีกาคดีผู้บริโภคได้ทั้งใน

ปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย ซึ่งปัญหาข้อเท็จจริงได้มีการฟังเป็นที่ยุติถึง 2 ชั้นศาลแล้ว ทำให้ปริมาณคดีที่มีการยื่นคำร้องขออนุญาตยื่นฎีกามีเป็นจำนวนมากในขณะที่บุคลากรในศาลฎีกามีจำนวนจำกัด อีกทั้งในการยื่นคำร้องขออนุญาตยื่นฎีกายังกำหนดให้อำนาจในการพิจารณาคำร้องดังกล่าวเป็นของศาลฎีกาโดยเด็ดขาดทำให้ศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้รู้เห็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายมาแต่แรกไม่มีอำนาจในการช่วยถ่วงกรองคดีที่จะขึ้นสู่ศาลฎีกาได้ ทำให้ภาระในการพิจารณาคำร้องตกอยู่ที่ศาลฎีกาเท่านั้น และปัญหาประการสุดท้ายคือกรณีที่จำเลยฎีกาไม่สามารถยื่นคำแก้ฎีกาได้จนกว่าศาลฎีกาจะมีคำสั่งอนุญาตให้ฎีกา ส่งผลให้ต้องมีกระบวนการส่งหมายให้คู่ความมาฟังคำสั่งศาลฎีกา ระยะเวลาการทำคำแก้ฎีกา การขอขยายระยะเวลายื่นคำแก้ฎีกา กระบวนการทางธุรการของศาลเพิ่มขึ้นและใช้เวลานาน ในขณะที่จำเลยฎีกาสามารถทำคำแก้ฎีกาได้ตั้งแต่เวลาที่คู่ความอีกฝ่ายยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกามาพร้อมคำฟ้องฎีกา

ดังนั้น สารนิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคน พ.ศ.2551, ข้อกำหนดประธานศาลฎีกาว่าด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551 ที่สร้างความล่าช้าในการยื่นฎีกาในคดีผู้บริโภค เพื่อให้บทบัญญัติดังกล่าวได้รับการแก้ไขให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการดำเนินคดีผู้บริโภค โดยผู้เขียนเห็นว่าควรให้มีการแก้ไขบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551 และข้อกำหนดประธานศาลฎีกาว่าด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551 โดยให้มีการจัดตั้งแผนกคดีผู้บริโภคในศาลชั้นต้นเช่นเดียวกับประเทศสิงคโปร์ ญี่ปุ่น แคนาดา เป็นต้น และควรกำหนดให้มีการยื่นฎีกาคดีผู้บริโภคได้เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายเช่นเดียวกับประเทศสิงคโปร์ เยอรมัน สหรัฐอเมริกา และอังกฤษ เป็นต้น โดยให้อำนาจในการถ่วงกรองคดีที่จะขึ้นสู่ศาลฎีกาเป็นของศาลอุทธรณ์เช่นเดียวกับประเทศเยอรมัน และให้จำเลยฎีกาสามารถยื่นคำแก้ฎีกาได้ภายใน 15 วันนับแต่ได้รับสำเนาฎีกาและคำร้องขออนุญาตฎีกา เพื่อให้สามารถเร่งเยียวยาผู้บริโภคและทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพควบคู่ไปกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และมีมาตรฐานทัดเทียมนานาชาติ

THEMATIC PAPER TITLE	THE LEGAL PROBLEMS ON DELAY IN CONSUMER CASE PROCEEDINGS IN THAILAND: DELAY IN APPEAL FILING PROCESS TO THE SUPREME COURT
KEYWORDS	APPEAL FILING TO THE SUPREME COURT, FILING A MOTION TO PERMIT LODGING SUPREME COURT APPEAL
STUDENT	CHINNAWAT VUTHITANAKUL
THEMATIC PAPER ADVISOR	PROF.DR. VISOOT TUVAYANOND
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS
YEAR	2015

ABSTRACT

At present, the goods consumption rate is rapidly expanding in accordance with the country's economic development, causing tremendous increase in goods consumption rate, causing the entrepreneurs to accelerate development of the manufacturing processes and rates to respond demands from consumers. In addition, manufacturing and distributing processes, are complex and the outputs of such processes may be substandard, in both quality and safety, due to the fact that entrepreneurs seek more profits; while, the consumers continue to lack knowledge and bargaining powers against the aforesaid entrepreneurs.

Even though it shall be deemed under the private laws that the private contracting parties have equal status in view of business world, it cannot do so. The entrepreneurs have more knowledge, skills, and expertise in manufacture than those of consumers, with more bargaining and economic powers. Therefore, upon civil dispute arising, the entrepreneurs shall always have advantage over the consumers. Hence, it is necessary to enact laws on consumer protection and proceedings in line with the spirits in consumer protection which emphasize convenience, rapidity, and safety, namely, the Consumer Case Procedure Act, B.E. 2551 (2008). Nonetheless, the Consumer Case Procedure Act, B.E. 2551 (2008) has provisions causing delay in Supreme Court Appeal Lodging Proceedings in the consumer case due to four main causes. This is to say that, problem on failure to establish department or special court on consumer case in the court of first instance causes the judges and officers to be confused in applying laws to the case, causing

Supreme Court to return file of the case to be revised by the court of first instance on a regular basis and for a long period. The next problem is that in the case where Section 51 of the Consumer Case Procedure Act, B.E. 2551 (2008) provides that there shall be the permission to lodge Supreme Court Appeal of consumer case, for both questions of fact and of law, the question of fact has been final in the 2 court levels, causing a number of cases together with filing a motion to permit lodging Supreme Court Appeal while there are limited number of personnel in the Supreme Court and granting filing a motion to Supreme Court Appeal is in the power the Supreme Court, causing the court of first instance and the Court of Appeal, who have known the facts and points of law from the beginning, not to have any power to assist in screening the cases brought to the Supreme Court, and causing the burden on considering the motion to fall within the Supreme Court solely. Finally, it is the case where the defendant in the Supreme Court Appeal is unable to file the answer to Supreme Court Appeal until the Supreme Court grants permission to lodge the Supreme Court Appeal, resulting the summon sending processes to the parties to hear the order to be given by the Supreme Court, the period of making answer to Supreme Court Appeal, the application for extending the period of filing answer to Supreme Court Appeal, and increase of administrative processes of the court and time consuming while the defendant in the Supreme Court's case can make answer to Supreme Court Appeal as from the time at which the other party has filed a motion to permit lodging Supreme Court appeal together with the Supreme Court plaint.

As a result, this Independent Study aims to analyze the problems on the provisions of the Consumer Case Procedure Act, B.E. 2551 (2008), and Supreme Court President's Requirements on the Carrying out Proceedings and Consumer Case Officers' Performance of Duties B.E.2551 (2008), resulting delay in lodging Supreme Court Appeal in consumer case so as to enable revision of such provisions in accordance with the spirits of consumer proceedings. The Researcher is of opinion that the provisions contained in the Consumer Case Procedure Act, B.E. 2551 (2008) and Supreme Court President's Requirements on the Carrying out Proceedings and Consumer Case Officers' Performance of Duties B.E.2551 (2008) should be revised by establishing the Consumer Case Department in the court of first instance as same as that in Singapore, Japan, Canada, etc., and should permit lodging Supreme Court Appeal of consumer case only for the questions of law as same as that in Singapore, Germany, USA, and England,

etc., by empowering the Court of Appeal to screen the case to be brought to the Supreme Court as same as in Germany, and permit the Supreme Court case's defendant to lodge the answer to Supreme Court appeal within a period of 15 days from the date of receipt of copy of Supreme Court Appeal and request for permission from Supreme Court Appeal so as to be able to accelerate remedy for the consumers and to enforce the laws efficiently in parallel with the economic development with the same standard of other countries.